

EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO

Bryssel, 21. joulukuuta 2011 (16.01)
(OR. en)

18938/11
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2011/0449 (COD)

GAF 27
FIN 1098
CADREFIN 223
CODEC 2514

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	19. joulukuuta 2011
Vastaanottaja:	Uwe CORSEPIUS, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	SEC(2011) 1614 lopullinen
Asia:	Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: Tiivistelmä vaikutusten arvioinnista Oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles 2020 -ohjelma)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena komission asiakirja – SEC(2011) 1614 lopullinen

Liite: SEC(2011) 1614 lopullinen

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 19.12.2011
SEC(2011) 1614 lopullinen

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi

**tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta
euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles 2020 -ohjelma)**

{KOM(2011) 913 lopullinen}
{SEK(2011) 1615 lopullinen}

Tämä raportti edustaa ainoastaan sen laadintaan osallistuneiden komission yksiköiden kantaa. Se ei rajoita komission mahdollisesti tekemien päätösten lopullista muotoa.

Tiivistelmä Perikles-ohjelmaa koskevasta vaikutusten arvioinnista

1. TAUSTA JA EU:N PRIORITEETTIENTEN EDISTÄMINEN

Perikles-ohjelma on henkilö- ja tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskeva toimintaohjelma, jolla pyritään suojaamaan euroa rahanväärennykseltä. Sen hallinnoinnista vastaa OLAF.

Perussopimuksessa käsitellään euron suojaamiseen liittyviä näkökohtia määräämällä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen euron käytössä yhteisenä rahana (SEUT-sopimuksen 133 artikla). Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1338/2001¹ säädetään euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä sekä tietojenvaihdosta, yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta, ja perustetaan näin yhtenäinen kehys euron suojaamista varten.

Perikles-ohjelmalle ehdotettu kauden 2014–2020 talousarvio on miljoona euroa vuodessa.

2. INTRESSITAHJOJEN KUULEMINEN

Vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon sidosryhmien, erityisesti jäsenvaltioiden operatiivisten yksikköjen, muiden komission yksikköjen ja muiden EU:n elinten kuuleminen. Lisäksi huomioon otetaan OLAFin operatiivinen kokemus ja komission kokemus ohjelman hallinnoinnista. Vaikutusten arviointiin on sisällytetty materiaalia ohjelman väliarvioinnista, joka tehtiin vuoden 2011 alussa.

3. ONGELMAN MÄÄRITTELY JA TOIMENPIDELOGIIKKA

3.1. Laajuus

Euron suojaaminen rahanväärennykseltä on jatkuva projekti, joka perustuu EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden tiiviiseen yhteistyöhön. Perikles-ohjelma täyttää jatkuvaan valppauteen, koulutukseen ja tekniseen apuun liittyvät vaatimukset, joilla euroa suojataan väärentämiseltä, tarjoamalla vakaan kehysten jäsenvaltioiden toimien suunnittelulle.

Euron väärentämisen torjuntaa käsittelevä asiantuntijaryhmä koordinoi Perikles-ohjelman toimintojen täytäntöönpanoa ja osallistuu siihen.

3.2. Syyt

Vaikutusten arvioinnissa luetellaan viisi pääsyytä, joihin Perikles 2020 -ohjelmalla olisi puututtava:

- euro on tulevaisuudessakin houkutteleva kohde rahanväärennystä harjoittaville järjestäytyneille rikollisryhmille paitsi Euroopassa myös muun muassa Etelä-Amerikassa ja Itä-Aasiassa;

¹ EYVL L 181, 4.7.2001, s. 6.

- valtioiden väliset erot kannustimissa ja valmiuksissa haittaavat euron yhdenmukaista suojaamista rahanväärennykseltä.

3.3. Ongelmat

Jokaisen syyn osalta yksilöidään erityiset ongelmat. Näitä voivat olla muun muassa euroväärennösten torjunnan säilyttäminen prioriteettina EU:n jäsenvaltioissa, euron tehostettu suojaaminen Kaakkois-Euroopassa, suojan laajentaminen Etelä-Amerikassa ja niiden alueiden tunnistaminen, joilla riskit kasvavat.

4. OHJELMAN TAVOITTEET

4.1. Yleinen tavoite

Ohjelman yleistavoite on ennaltaehkäistä ja torjua rahanväärennystä ja petoksia ja parantaa näin EU:n talouden kilpailukykyä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys.

4.2. Erityistavoite

Ohjelman erityistavoitteena on suojata euroseteleitä ja -kolikoita rahanväärennykseltä ja siihen liittyviltä petoksilta tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden toimenpiteitä ja auttamalla jäsenvaltioiden ja EU:n tason toimivaltaisia viranomaisia kehittämään läheistä ja säännöllistä yhteistyötä keskenään ja Euroopan komission kanssa; yhteistyöhön otetaan mukaan myös kolmansia maita ja kansainvälisiä järjestöjä.

Tämän tavoitteen saavuttamista mitataan muun muassa taloudellisten, teknisten, oikeudellisten ja lainvalvontaviranomaisten toimien tehokkuuden perusteella, mitä arvioitaessa tarkastellaan havaittujen rahanväärennösten, suljettujen rahanväärennyspisteiden ja pidätettyjen lukumäärää sekä määrättyjä seurauksia.

5. TOISSIJAISUUS JA EU:N LISÄARVO

Euro on tulevaisuudessakin houkutteleva kohde rahanväärennystä harjoittaville järjestäytyneille rikollisryhmille paitsi Euroopassa myös muualla maailmassa. Euroväärennöksiin liittyvän uhan kansainvälisen luonteen vuoksi toimien ylikansallinen koordinointi on tarpeen. Komissio toteuttaa tämän koordinoinnin Perikles-ohjelmassa henkilö- ja tietojenvaihdolla, koulutuksella ja teknisellä avulla. Jäsenvaltioiden kanssa sovitun yksityiskohtaisen koulutus- ja apustrategian täytäntöönpanon myötä ohjelman monialainen ja monikansallinen ulottuvuus täydentää kansallisia koulutustoimia. Ohjelma antaa edunsaajille mahdollisuuden osallistua kansainväliseen koulutukseen ja nostaa yhteistyön tasoa EU:n ulkopuolella, koska ongelmallisimmat kolmannet maat otetaan suoraan erityiskoulutuksen piiriin.

6. ERIVAIHTOEHTOJEN KUVAUS

Vaihtoehto 1: Jatketaan ohjelmaa entisen tasoisella rahoituksella (perusskenaario).

Vaihtoehto 2: Uudistetaan Perikles-ohjelman tavoitteita ja menettelyjä, erityisesti korottamalla yhteisrahoituksen enimmäismäärää.

Vaihtoehto 3: Sulautetaan Perikles komission muihin ohjelmiin.

Vaihtoehto 4: Lakkautetaan Perikles-ohjelma ja annetaan jäsenvaltioiden toteuttaa euroa suojaavia toimia kansallisella tasolla.

Jäsenvaltioiden ja komission euron suojaamiseen liittyvästä toiminnasta saatujen kokemusten sekä kehitystoimien ja muiden arvioitujen vaikutusten perusteella komissio pitää parhaana vaihtoehtona sitä, että ohjelmaa uudistetaan parantamalla tavoitteiden asettamista ja menettelyjä. Tämän vaihtoehdon vaatimat budjettimäärärahat vastaavat reaalihinnoin nykyisiä määrärahoja (noin miljoona euroa vuodessa). Avustuksen määrän määrittäminen tulee joustavammaksi, kun jäsenvaltioille koituvat kustannukset voidaan selvittää helpommin.² Tukikelpoisten toimien määrä kasvaa, koska ohjelmasta voidaan jatkossa rahoittaa laitteita, joita rahanväärennyksiä torjuvat kolmansien maiden erityisvirastot käyttävät euroa suojatessaan. Lisäksi yhteisrahoituksen osuus nousee perustelluissa poikkeustapauksissa enintään 90 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista. Tämän pitäisi helpottaa viime vuosina havaittua kehitystä, joka johtuu siitä, että jäsenvaltioilla on ollut vaikeuksia yhteisrahoittaa hankkeita julkishallintoon osoitettujen varojen yleisen vähyyden vuoksi. EU:n suuremmalla rahoitusosuudella helpotetaan toimien tasapainoisempaa maantieteellistä jakautumista, kun jäsenvaltioilla on laajemmat mahdollisuudet hakea rahoitusta.

Ohjelman lakkauttaminen sitä vastoin pienentäisi kustannuksia EU:n tasolla, mutta todellisia säästöjä ei syntyisi, ja resurssit supistuisivat kansallisella tasolla tai toisessa EU:n ohjelmassa. Tämä vaarantaisi euron tehokkaan, yhdenmukaisen suojaamisen jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa.

7. YHTEYDET MUIHIN VUODEN 2013 JÄLKEISIIN OHJELMIIN

OLAF ja komission muut yksiköt ovat koordinoineet ohjelmia tarvittavalla tavalla niiden välisten päällekkäisyyksien ja sekaannusten välttämiseksi.

8. YKSINKERTAISTAMINEN JA HALLINNOLLISEN TAAKAN KEVENTÄMINEN

Väliarvioinnin tulosten perusteella toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat ohjelman avulla laatia hakemukset aiempaa helpommin. Myönnettävien avustusten määrän laskentaa selkiytetään ja ohjelmasta tehdään käyttäjäystävällisempi. Näin yksinkertaistetaan menettelyjä ja kevennetään hallinnollista taakkaa. Lainsäädäntöä muutetaan, jotta myönnetty avustus voidaan käyttää joustavammin. Tähän tavoitteeseen päästään yksinkertaistamalla ohjelman niitä rahoitussäännöksiä, joissa määritellään tiukasti kustannusten jakaminen jäsenvaltioiden ja komission kesken.

Toimintaa suunnitellaan yksinkertaistettavaksi myös siten, että euron väärentämisen torjuntaa käsittelevään asiantuntijaryhmään (ECEG) kuuluville jäsenvaltioiden edustajille annetaan suoraan tietoja ja heitä konsultoidaan ohjelman toteutuksen eri vaiheissa.

² Ks. 17. joulukuuta 2001 tehdyn komission päätöksen [2001/923/EY](#) 8–11 artikla.

9. SEURANTA JA ARVIOINTI

Euroopan parlamentille ja neuvostolle raportoidaan vuosittain ohjelman tuloksista, myös sen johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä muiden EU:n ohjelmien kanssa. Lisäksi aiotaan teettää riippumaton väliarviointi ohjelman tavoitteiden saavuttamisesta (viimeistään 31. joulukuuta 2017). Lisäksi budjettivallan käyttäjälle toimitetaan loppukertomus ohjelman tavoitteiden saavuttamisesta vuoden 2021 loppuun mennessä.